

Nr 33

Utlåtande med anledning av väckt motion om inventering av vattendrag lämpliga för produktion av vandringsfisk, m. m.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 246, av herrar *Levin* och *Arweson* har hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära en inventering av de vattendrag, som även i fortsättningen kommer att bli lämpliga för produktion av vandringsfisk, samt förslag om de åtgärder för att förbättra fiskens möjligheter i dessa vatten, som kan anses erforderliga.

Beträffande det närmare innehållet i motionen torde utskottet få hänvisa till denna.

Över motionen har utskottet låtit inhämta yttranden från fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, vandringsfiskutredningen, Sveriges fiskares riksförbund och Hushållningssällskapens förbund.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sitt yttrande, dagtecknat den 5 mars 1955, anfört i huvudsak följande.

De i motionen påpekade farhågorna för att livsbetingelserna och framkomstmöjligheterna i våra svenska vattendrag för s. k. vandringsfisk, i synnerhet lax och ål, i allt större utsträckning elimineras genom överbyggnader och föroreningar, är utan tvivel befogade. Styrelsen vitsordar också vad i motionen uttalas om de ovissa möjligheterna att på konstlad väg vidmakthålla bestånden av flodvandrande laxfiskar, när genom vattendragens avtrappning eller genom föroreningar såväl lekplatser som uppväxtområden blivit omintetgjorda. Även om det är möjligt att för rimliga kostnader ersätta de försvunna lekplatserna medelst artificiella kläckningsanordningar återstår det hittills icke lösta problemet att uppdraga det kläckta ynglet i tråg eller dammar i stället för de förlorade naturliga uppväxtområdena. Erfarenheter såväl från svensk som utländsk försöksverksamhet på detta område har hittills icke givit enbart oppmuntrande resultat.

Vad beträffar ålen kan dess naturliga uppgång i betydande utsträckning ersättas med insättning av ålyngel eller kustfångad s. k. sättål. Men den fortskridande föroreningen av vattendragen ävensom den utvandringsfärdiga ålens svårighet att passera kraftverksanläggningarna gör att man även måste hysa farhågor för denna fiskarts framtid i våra vattendrag.

Den försöksverksamhet, som bedrivs av vandringsfiskutredningen, har icke någon allmän inventering av i motionen nämnt slag på sitt arbetsprogram. I sitt betänkande av år 1951, bil. 2, har utredningen dock redovisat en sammanställning av de laxförande vattendragen. Däremot har det sedan länge åvilat de vid hushållningssällskapen anställda fiskeriassistenter att övervaka ålens framkomstmöjligheter särskilt genom kontroll av föreskrivna ålyngelledare och ålyngeluppsamlingsanordningar. Dessa tjänstemän torde

därför vara väl ägnade att verkställa en inventering av vattendragen, envar inom sitt verksamhetsområde samt inkomma med förslag till förbättringar av framkomstmöjligheterna för ifrågavarande fiskslag.

För egen del anser styrelsen att försök till upprättandet av laxstammar i landets smärre vattendrag av biologiska skäl icke har större förutsättningar att föra till positiva resultat. Något gynnsammare torde möjligheterna vara beträffande havsvandrande laxöring, vilket fiskslag dock icke har samma intresse som laxen ur nationalekonomisk synpunkt, även om den lokalt spelar en viss roll för kustfisket.

I anledning av vad nu anförts biträder styrelsen för sin del det i motionen framställda förslaget, att en allmän och hela landet omfattande inventering av de olika flodsystemens livs- och framkomstbetingelser för ål och laxfiskar måtte komma till stånd, att iakttagelser och eventuellt försöksverksamhet på området må anbefallas de olika hushållningssällskapen samt att rapporter och förslag därefter bör ingivas till styrelsen för att av denna sammanställas och överlämnas till Kungl. Maj:t.

Vandringsfiskutredningen har i sitt den 11 mars 1955 dagtecknade yttrande anført bl. a. följande.

Utredningens verksamhet angives av dess arbetsordning enligt vilken det är utredningens uppgift att utreda, vilka åtgärder som kan vidtagas för att förebygga eller minska skador på vandringsfiskbestånden till följd av strömfallsutbyggnader och vattenregleringar för kraftändamål. Riktlinjer för verksamheten har angivits i ett på uppdrag av cheferna för jordbruks- och kommunikationsdepartementen den 5 maj 1951 avlämnat betänkande angående åtgärder för åstadkommande av önskvärt samarbete mellan fiske- och kraftintressena samt för bevarande av de svenska laxbestånden m. m.

I här ifrågavarande motion framhåller motionärerna, att bestånden av vandringsfisk minskar genom överbyggandet av vattendrag och genom vattenföroreningar, att pågående försök att på konstlad väg uppehålla bestånden i den mån de givit positivt resultat visat att detta åtminstone med nu kända metoder ej låter sig göra utan orimliga kostnader men att man i likhet med vad som sker på andra håll bör försöka utnyttja lämpliga vattendrag för beståndens uppväxt och att man fördenskuil bör företaga en inventering av dylika vattendrag och uppgöra förslag till deras utnyttjande.

Utredningen delar motionärernas uppfattning, att effektiva åtgärder kräves för att förhindra skada på bestånden av vandringsfisk genom vattendragen ianspråktagande för kraftproduktion.

Vad beträffar laxen kan kompensationsåtgärderna sammanföras under två grupper, nämligen dels sådana som avser att utnyttja vattendragen för laxens naturliga fortplantning eller för utsättning av odlade, icke utvandringsfärdiga laxungar, dels sådana som avser att ersätta vattendragen med uppfödninganläggningar, där laxungarna får genomlöpa hela sitt sötvattensstadium.

Beträffande den första gruppen av åtgärder, vilken är den som motionärerna åsyftar, har utredningen i nämnda betänkande understrukit betydelsen av att laxens naturliga fortplantningsmöjligheter i största utsträckning utnyttjas och anført ett flertal exempel på härför redan utförda och planerade åtgärder. I anslutning härtill har inom utredningen upprättats en översikt av samtliga laxförande vattendrag med däri förefintliga kraftverksdammar samt naturliga hinder för laxens framkomst. Denna översikt med tillhörande kartor finnes såsom bilaga fogad vid betänkandet. Vad angår användning av ej tidigare för laxen tillgängliga områden för laxproduktion

kan omnämnas transporter av lax förbi Nämforsen i Ångermanälven, ävensom att utredningen för närvarande undersöker möjligheterna för laxreproduktion i Kalix älv ovanför Jokkfallet i anledning av till utredningen remitterat förslag om inrättande av laxtrappa vid detta för laxen i allmänhet svåröverstigligen fall. Enligt vad utredningen har sig bekant finnes även i vissa vattendrag gamla, numera ej använda dammbyggnader, som utgöt hinder för lax och annan vandringsfisk, och som därför bör borttagas för att därigenom utöka reproduktionsmöjligheterna. Utredningen har vidare företagit vissa utredningar över möjligheten att använda på norrlandskusten utmynnande mindre vattendrag för laxreproduktion. Slutligen har utredningen i betänkandet påpekat betydelsen av att vissa älvområden undantages från kraftverksbyggnader och regleringar och bevaras i naturligt skick för att tjäna som reservat för laxen.

Utredningen är sålunda icke främmande för de synpunkter, som anförts i motionen. Anledningen till att utredningen icke i större omfattning tagit upp dessa frågor på sitt arbetsprogram ligger dels däri, att det har synt utredningen böra ankomma på de lokala fiskerimyndigheterna att närmare utreda desamma, dels och framför allt däri att dylika åtgärder av geografiska, biologiska och utbyggnadstekniska skäl icke kan få någon avgörande betydelse för våra laxbestånd vidmakthållande — detta i motsats till förhållandena på de brittiska öarna, där de naturliga betingelserna för laxreproduktion är långt gynnsammare än i vårt land, medan utbyggnadsmöjligheterna för kraftverk är avsevärt sämre.

Utredningen har i stället främst inriktat sin verksamhet på att lösa frågan om erforderliga kompensationsåtgärder i sådana laxälvar, som är eller väntas bli helt utbyggda, och där reproduktionsmöjligheter för laxen icke mera finnes, d. v. s. åtgärder enligt den andra förutnämnda gruppen. Vid en vid Hölle kraftverk vid Indalsälven uppförd försöks- och laboratorieanläggning har sålunda i större omfattning utförts ett redan tidigare påbörjat försöksarbete med uppfödning av laxungar till utvandringsfärdig storlek i och för utsättning av desamma i en älvs nedersta del. Dessa försök, som avser utprovning av lämpligaste tråg, bassäng och dammtyper, vattenmängd, vattentemperatur, föda, åtgärder mot sjukdomar etc. har givit alltmera positiva resultat. Att så är fallet framgår kanske främst av återfångsterna från de synnerligen omfattande märkningarna av de utsatta laxungarna, som utredningen företagit. Återfångstprocenten av dylika har nämligen i stort sett år för år blivit högre och motsvarar i flera fall den återfångstprocent, som erhållits vid märkning av från vattendrag naturligt utvandrande laxungar. Man torde därför kunna säga, att även om det ännu är för tidigt att med full säkerhet påstå, att man på konstlad väg och på ekonomiskt försvarbart sätt kan uppehålla det tidigare från en viss älv härstammande laxbeståndet i havet, goda skäl dock talar härför. Det är i vart fall till denna kompensationsform, som man ytterst måste förlita sig.

Beträffande ålen ligger förhållandena annorlunda till än för laxen. Skadeverkan här ligger dels i hinder för ålynglets och ålungarnas vandring till sina uppväxtområden, dels i de nedgående ålarnas risk att skadas eller dödas vid passagen genom kraftverkens turbiner. Däremot orsakas inga större skador på själva uppväxtområdena. Det viktigaste är här att väl fungerande ålvägar och ålsamlare anordnas för den uppgående ålen samt att nedgåingsvägar jämte avspärrnings- och avledningsanordningar utföres för den nedvandrande ålen. Kontrollen härvidlag torde åvila fiskerid administrationen.

Som slutomdöme framhåller utredningen, att den i motionen avsedda inventeringen givetvis har sitt värde, även om detta måhända icke är så stort som motionärerna förutsätter.

Sveriges fiskares riksförbund har i sitt yttrande, dagtecknat den 12 mars 1955, anfört bl. a. följande.

För en stor del av den svenska fiskarkåren är fisket efter lax och ål av mycket stor betydelse. Tyvärr torde de i motionen påpekade farhågorna för minskning av dessa fiskbestånd genom pågående överbyggnad av våra vattendrag samt genom den alltmer tilltagande vattenföroreningen vara befogade. Genom en sådan minskning, som för övrigt redan kunnat förmärkas, kommer berörda fiskare att åsamkas bekymmer i sin näringsutövning. Om en sådan utveckling tillåtes fortsätta, kommer så småningom hela det svenska laxfisket och i viss mån även ålfisket att spolieras.

För att i någon mån motverka denna oroande utveckling har sedan lång tid pågått försök att på konstlad väg upprätthålla beståndet av »vandringsfisk» i vissa vattendrag, men hittills har erfarenheterna, såväl från svensk som utländsk försöksverksamhet på detta område, icke givit enbart uppmuntrande resultat. Vårt land är ju ganska rikt på sjöar och vattendrag. Säkerligen finnes fortfarande många sådana, där fiskslag som lax och ål skulle kunna få naturliga möjligheter att leva och utvecklas. Givetvis skulle det vara av värde, om man genom en inventering av dessa vattendrag skulle erhålla en överblick av hela läget. Såsom framhålles i motionen kan en dylik inventering genomföras på ett enkelt sätt. Ett samarbete med hushållningssällskapens fiskeritjänstemän borde sålunda vara möjligt. På så sätt skulle säkerligen lämnas anvisningar och förslag om vilka åtgärder som lämpligen borde genomföras. Kostnaderna för en sådan inventering synes enligt förbundets åsikt kunna hållas inom rimliga gränser och torde lämpligen böra bestridas av sådana medel, som inflyter såsom kompensation för förstörda fiskevatten.

Med hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker förbundet bifall till de i föreliggande motion framställda förslagen.

Hushållningssällskapens förbund — som tillika har överlämnat ett från Gävleborgs läns hushållningssällskap inhämtat yttrande — har i sitt remissyttrande den 11 mars 1955 anfört i huvudsak följande.

Det i motionen berörda spörsmålet är av synnerligen stor betydelse för svenskt fiske. Den fortgående kraftverksutbyggnaden i vattendragen samt utsläppandet av dåligt eller ej alls renat industri- och kloakvatten i dessa är sålunda ett allvarligt hot mot vandringsfiskens fortplantning och existens. Av angivna orsaker har på många håll tidigare förekommande produktion av sådan fisk helt upphört.

På en del platser har man redan vidtagit åtgärder för att åstadkomma bättre fortplantningsmöjligheter för vandringsfisken, bl. a. genom att anlägga nya uppgångsvägar för denna. Dessa åtgärder har emellertid av brist på medel icke på långt när fått den erforderliga omfattningen. Som motionärerna framhållit är det därför angeläget, att hithörande problem nu angripes och beaktas i betydligt större utsträckning än tidigare. De i motionen angivna förslagen härför är enligt förbundets mening önskvärda och behövliga. Som ett första led i dessa bör således en inventering äga rum. Vid dennas genomförande synes hushållningssällskapens fiskeritjänstemän kunna lämna värdefull medverkan i åtskilliga avseenden genom att de äger god kännedom om de lokala fiskeförhållandena och på grund av att de på olika sätt biträtt vid tidigare vidtagna åtgärder för att befrämja produktionen av vandringsfisk.

Gävleborgs läns hushållningssällskap har i sitt till *Hushållningssällskapens förbund* avgivna yttrande anfört bl. a. följande.

Sedan flera år tillbaka har inom detta län de i motionen avsedda åtgärderna varit aktuella, främst på grund av överbyggnaden av länets huvudvattendrag — Ljusnan och dess biflöde Voxnan — varigenom detta vattensystem nästan helt förlorat sin betydelse såsom laxförande vatten.

Inom Ljusnans fiskevårdskommitté i vilken ingår representanter för flottnings-, kraftverks- och fiskerättsägareintresset samt den statliga och lokala fiskeridadministrationen har man sedan kommittén bildades år 1947 gjort flera försök att bereda vandringsfisk uppgångsmöjlighet i mindre vattendrag inom länet. I princip måste det emellertid anses vara oriktigt att förlägga kompensationsåtgärderna till andra vatten än de, där skadan uppstått. Ty även om ett dylikt förfaringssätt är biologiskt och tekniskt genomförbart, måste man räkna med att ifrågasatta »ersättningsvattnens» produktionsförmåga tages i anspråk för ett ändamål, som icke betjänar dessa vattnens fiskerättsägare, men som reducerar eller helt omöjliggör vattnens utnyttjande för bestånd av stationära fiskslag. För Ljusnans del har frågan lösts genom åläggande för utbyggnadsföretagen att hålla kläcknings- och uppfödningssanordningar för den mängd utvandringsfärdig lax, som normalt kan beräknas ha producerats inom de nu för laxreproduktionen odugliga områdena. För säkerställande av åluppgången har föreskrivits central uppsamling av ålyngel. Erfarenheterna hittills av dessa åtgärder är, att åluppsamling och -distribution för vattensystemet lyckats mycket bra, men att produktionen av utvandringsfärdiga laxungar hittills icke nått upp till föreskriven mängd. Enligt de domar, som reglerar denna fråga, måste dock denna verksamhet — oavsett kostnaderna — utbyggas till föreskriven kapacitet.

Sett ur allmän fiskesympunkt ställer sig frågan annorlunda, eftersom vattendragens återställande till ursprungligt skick är fiskevårdens främsta angelägenhet. Bl. a. har detta tagit sig uttryck i försök att, där så låter sig göra, undanröja hinder för vandringsfiskens uppgång i de medelstora och mindre vattendragen. Så har t. ex. uppgångsmöjlighet ordnats i länets två nordligaste åar — Gnarpån och Dyrån — genom partiell utrivning av sådana dammar, som numera saknar betydelse för kraftverks- eller andra ändamål.

Att åtgärder av liknande art — alltså sådana, som avses i motionen — icke redan vidtagits i övriga härför lämpade vatten beror delvis därpå att många vattendrag för närvarande är alltför förorenade för att kunna locka vandringsfisk till uppgång. Framför allt har dock åtgärderna hindrats eller helt omöjliggjorts av brist på medel. Beträffande ett av länets vattendrag, Delångersån—Svågan, har den för området bildade och verksamma fiskevårdskommittén i likhet med Ljusnans fiskevårdskommitté endast med svårighet kunnat erhålla medel till verksamheten och i båda fallen endast med otillräckliga belopp. Det omfattande rekognosceringsarbete, som måste föregå förslag till åtgärder, har självfallet blivit lidande härför.

För havsfiskets del torde de ifrågasatta åtgärderna få betraktas såsom ett villkor för en bibehållen lax- och åltillgång. En förutsättning för framgång i detta arbete är dock, att undersökningarna i första hand inriktas på föroreningssituationen i de vattendrag, som med tanke på möjligheterna att åstadkomma fiskvägar — och av övriga orsaker — kan ifrågakomma. Utan noggranna undersökningar av vattenbeskaffenheten i respektive vatten torde inventering av överbyggnader och undersökning av vattenhushållning etc. icke kunna lämna en riktig vägledning för ett fortsatt arbete.

För Gävleborgs läns del måste det genom motionen tagna initiativet anses

vara av stor betydelse, då sällskapet härigenom får stöd i ett redan påbörjat arbete med ordnandet av uppgångsmöjligheter för vandringsfisken. Skall detta arbete kunna bedrivas på önskvärt sätt måste emellertid avsevärda belopp ställas till förfogande härför. I första hand behöves medel till undersökningsarbetet och sedermera till genomförande av de åtgärder, som kan visa sig ändamålsenliga.

Utskottet. Den i förevarande motion väckta frågan har redan tidigare prövats av riksdagen. Sålunda behandlades vid 1948 års riksdag ett motionsvis framfört förslag om en fullständig inventering av landets rinnande vattendrag i syfte att skapa ökade möjligheter för produktiv fiskodling. I sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 35 avstyrkte utskottet detta förslag samt anförde därvid bl. a., att alla skäl syntes tala för att man borde avvakta resultatet av Svenska lax- och laxöringsföreningens samt vandringsfiskutredningens undersökningar, innan åtgärder övervägdes i föreslagen riktning.

Med anledning av motionen I: 363 till 1952 års riksdag, i vilken hemställdes om utredning och förslag rörande åtgärder i syfte att på längre sikt bibehålla och förbättra bestånden av lax och ål i svenska fiskevatten, anförde utskottet i sitt utlåtande nr 57, att nyssnämnda undersökningar dittills icke lämnat resultat av större betydelse. Vad beträffade vandringsfiskutredningen hade dess försöksverksamhet — som i och för sig fick anses vara mycket värdefull — ännu icke fortskridit så långt, att man kunnat anvisa tillfredsställande utvägar att förbättra eller skydda laxbestånden i samband med ingrepp, som vållades av kraftverk och övriga byggnader i våra vattendrag. I fråga om ålbeståndet syntes däremot större möjligheter föreligga att åstadkomma en förbättring, enär vissa resultat uppnåtts genom kontroll och undersökningar på området. Utskottet erinrade i detta sammanhang om att tredje lagutskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande 1952: 20 med anledning av väckta motioner om åtgärder till förhindrande av vandringsfiskens undanträngande genom kraftverksbyggen framhållit, att det arbete, som bl. a. inom vandringsfiskutredningen igångsatts eller förberetts för att åstadkomma en tillfredsställande lösning av frågan, borde fullföljas med all kraft. Då några nya framkomliga vägar knappast kunde anvisas, ansåg tredje lagutskottet sig likväl icke kunna tillstyrka motionerna utan hemställde, att de måtte lämnas utan åtgärd från riksdagens sida. Vidare erinrade jordbruksutskottet om att 1952 års riksdag på hemställan av tredje lagutskottet (utl. nr 19; r.skr. nr 194) begärt en skyndsamt utredning om effektiva åtgärder till motverkande av förorening av våra sjöar och vattendrag samt framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Med hänsyn till riksdagens nyssnämnda beslut fann sig jordbruksutskottet icke böra förorda bifall till motionen I: 363. Riksdagen hade intet att erinra mot denna hemställan.

I likhet med motionärerna i nu förevarande motion ser utskottet med största bekymmer på det allvarliga hot mot vandringsfiskens bestånd, som den fortgående utbyggnaden och regleringsverksamheten i våra vattendrag

samt den alltmer ökande vattenföroreningen från fabriker och samhällen in-
nebär. Utvecklingen torde nu ha gått därhän, att de flesta av landets större
vattendrag, som producerar vandringsfisk, i väsentlig utsträckning är ut-
byggda. Kraftförsörjningens tillgodoseende är givetvis ett mycket tungt vä-
gande samhällsintresse. Det synes dock kunna sättas i fråga, huruvida icke
fiskeriintresset ofta blivit i alltför hög grad eftersatt vid dessa utbyggnader.
Till följd härav har fiskeförhållandena, särskilt i de norrländska älvarna,
undergått en fortlöpande allvarlig försämring. Det är att märka att denna
utveckling icke endast berör fisket i älvarna utan också det betydelsefulla
lax- och ålfisket i Östersjön.

Mot denna bakgrund finner utskottet motionärernas uppslag, att söka ut-
nyttja lämpliga vattendrag för vandringsfiskens lek och uppväxt samt för-
denskull företaga en inventering av dylika vattendrag och uppgöra förslag
till deras utnyttjande, vara väl värt beaktande. Såsom framgår av utred-
ningen i ärendet har emellertid åtgärder i motionens syfte redan i stor ut-
sträckning vidtagits eller åtminstone planerats. Sålunda har vandringsfisk-
utredningen i sitt betänkande den 5 maj 1951 redovisat en översikt över samt-
liga laxförande vattendrag med däri förefintliga kraftverksdammar och na-
turliga hinder för laxens framkomst. Vidare har undersökningar och försök
att bereda vandringsfiskens bättre uppgångsmöjligheter genomförts av ut-
redningen, de lokala fiskerimyndigheterna samt de s. k. fiskevårdskommit-
téerna, i vilka ingår representanter för flottnings-, kraftverks- och fiskerätts-
ägarintressena samt den statliga och lokala fiskeradministrationen. Talrika
dylika undersökningar och försök pågår f. n. i de norrländska vattendragen.

I detta sammanhang vill utskottet även erinra om att den på grund av
1952 års riksdagsbeslut tillsatta utredningen om åtgärder till motverkande
av förorening av sjöar och vattendrag (1953 års vattenvårdskommitté) den
1 december 1954 framlagt delbetänkande med förslag angående organisa-
tions- och lagstiftningsfrågor m. m. Enligt vad utskottet inhämtat är betän-
kandet f. n. föremål för överväganden inom jordbruksdepartementet.

Av det anförda framgår, att de i motionen påtalade förhållandena redan
blivit uppmärksammade av vederbörande myndigheter och sakkunniga in-
stanser. Utskottet anser emellertid, att insatserna för att lösa problemen på
ifrågavarande område bör ytterligare intensifieras. Därvid vill utskottet sär-
skilt understryka vikten av att ökad uppmärksamhet ägnas förhållandena i
de norrländska älvarna. Den ytterligare inventering av för produktion utav
vandringsfisk användbara vattendrag, vilken kan bli erforderlig, torde enligt
utskottets förmenande lämpligen böra genomföras genom att hushållnings-
sällskapens fiskeritjänstemän på sätt som angivits i fiskeristyrelsens yttran-
de lämnar rapporter till styrelsen. Det torde sedan få ankomma på styrelsen
att sammanställa och överlämna rapporterna till Kungl. Maj:t. Någon sär-
skild utredning i ämnet synes sålunda icke böra begäras.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,
att motionen II: 246 icke må föranleda någon riksdagens
åtgärd.

Stockholm den 9 november 1955

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Tjällgren, Lage Svedberg, Nord, Bertil Andersson, Sundberg*, Hansson, Eskilsson, Mossberger, Franzén och William Ohlsson*; samt

från a n d r a kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö, Johnsson i Kastanjegården, Jacobson i Vilhelmina*, Andersson i Hyssna, Hæggbloom, Anthby*, Jonsson i Strömsund, Svensson i Vä, Arweson och Johansson i Öckerö*.

* Ej närvarande vid justeringen.